

Nr 23.

Utlåtande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bestridande av vissa kostnader för omskifte å Tybble by i Askers socken, Örebro län.

I en till riksdagen den 24 mars 1950 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 200, har Kungl. Maj:t under återopande av ett propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag föreslagit riksdagen, att kostnaderna för ett planerat omskifte å Tybble by i Askers socken, Örebro län, skola bestridas av statsmedel.

I gemensam skrivelse den 20 mars 1950 ha *lantmäteristyrelsen, lantbruksstyrelsen och fastighetsbildningssakkunniga* hemställt, att Kungl. Maj:t ville för riksdagen framlägga förslag om att kostnaderna för omskifte å Tybble by i Askers socken, Örebro län, må bestridas av statsmedel på så sätt, att dels statsverket tillkommande ersättning samt ersättning till gode män och sakkunniga må bestridas från anslaget Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till vissa förrättningskostnader m. m., dels kostnad för väganläggningar och utflyttningar, som föranledas av skiftet, må helt gäldas från anslaget Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften.

Som skäl för framställningen har anförts, att fastighetsbildningssakkunniga genom särskilt tillkallade experter låtit verkställa en utredning angående de värderingsprinciper, som böra tillämpas vid fastighetsregleringar å landet. Enligt dessa experters uttalanden är det nu föreliggande underlaget för en fastighetsvärdering vid omskifte efter annan metod än den hittills tillämpade synnerligen bristfälligt. För att vinna nödig erfarenhet angående de ifrågakommande värderingsprincipernas praktiska användbarhet föreslå sagda experter, att dessa principer försöksvis skola tillämpas vid ett mindre antal omskiftesförrättningar.

Beträffande storleken av de kostnader, som vid bifall till framställningen skulle åsamkas statsverket, har anförts, att ett åtagande enligt provskiftesgrunderna icke synes behöva medföra större merutgift än 40 000 kronor. Denna merutgift, vilken kommer att fördelas på flera år, synes utan höjning av anslagen kunna rymmas inom förevarande utgiftstitlar.

Departementschefen har anfört,

»För rationaliseringssträvandena inom jordbruket är det av stor betydelse, att laga skifte, däri inbegripet även omskifte av redan skiftad mark, förenklas och förbilligas. Detta är även ett av huvudsyftena med den revi-

sion av jorddelningslagen, som nu förberedes av fastighetsbildningssakkunniga. Med hänsyn härtill finner jag det önskvärt, att de nya metoder för värdering av mark m. m. vid laga skifte, som försöksvis utarbetats inom fastighetsbildningssakkunniga, skola bliva prövade i praktiken. För att detta skall kunna ske utan tidsutdräkt vill jag förorda, att staten skall gälda kostnaderna för det nu ifrågasatta omskiftet å Tybble by enligt de grunder, som tillämpades vid de s. k. provskiftena inom Kopparbergs län. Härtill erfordras emellertid riksdagens medgivande. På sätt framgår av framställningen från fastighetsbildningssakkunniga samt lantbruksstyrelsen och lantmäteristyrelsen torde de merutgifter, som kunna föranledas av ett dylikt medgivande, kunna rymmas inom de belopp, som redan äskats under ifrågavarande anslagstitlar. Jag vill framhålla, att den föreslagna utvidgningen av statsverkets åtaganden självfallet bör betraktas som ett specialfall.»

Utskottet. Mot Kungl. Maj:ts framställning har utskottet intet att erinra. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva, att kostnaderna för det i det föregående avsedda omskiftet å Tybble by i Askers socken, Örebro län, må bestridas av statsmedel på så sätt, att statsverket tillkommande ersättning samt ersättning till gode män och sakkunniga må bestridas från anslaget Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till vissa förrättningskostnader m. m., ävensom att kostnad för väganläggningar, som föranletts av skiftet, samt för utflyttning, som prövats bereda förmånligare ägoanordning, må gäldas från anslaget Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.: Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften.

Stockholm den 4 maj 1950.

På jordbruksutskottets vägnar:

L. TJÄLLGREN.

Vid detta ärendes slutbehandling ha närvarit:

från första kammaren: herrar Tjällgren, Alfred Andersson, Jon Jons-son*, Henry Johansson, Bror Nilsson, Hjalmar Nilsson, Bertil Andersson, Isaksson och Björek*; samt

från andra kammaren: herrar Andersson i Tungelsta*, Johnsson i Kastanjegården*, Gustafsson i Dädesjö*, Norup*, Antby, Andersson i Hyssna, Hæggbloom, Ahlsten, Nilsson i Varuträsk* och Lindström.

* Ej närvarande vid justeringen.